

Katholieke Universiteit Leuven
Master in het sociaal werk
(master)

24 april 2009

Inhoud

1	Samenvattende conclusie	3
2	Besluit	4
3	Werkwijze en verantwoording	4
3.1	Evaluatieorgaan en visitatiecommissie	5
3.2	Werkwijze	6
3.3	Domeinspecifiek referentiekader	6
3.4	Overwegingen NVAO betreffende werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie	7
4	Opleiding	9
5	Beoordeling	9
5.1	Doelstellingen opleiding	10
5.2	Programma	11
5.3	Inzet personeel	14
5.4	Voorzieningen	15
5.5	Interne kwaliteitszorg	16
5.6	Resultaten	17
6	Oordelen visitatiecommissie	19
7	Oordelen NVAO	20
8	Opmerkingen en bezwaren van instelling	21

1 Samenvattende conclusie

Bij brief van 18 december 2008 heeft de Katholieke Universiteit Leuven (KULeuven) bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) een aanvraag tot accreditatie ingediend voor de opleiding Master in het sociaal werk (master), steunend op een visitatierapport uitgevoerd door de Vlaamse Universitaire Raad (VLIR). De aanvraag is ontvangen op 19 december 2008. Het betreft een opleiding die KULeuven gezamenlijk aanbiedt met de Katholieke Hogeschool Kempen, de Katholieke Hogeschool Zuid-West Vlaanderen, de Katholieke Hogeschool Leuven en EHSAL, Europese Hogeschool Brussel (EHSAL).

Procedurele eisen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De visitatiecommissie heeft het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door het evaluatieorgaan;
- Het referentiekader gehanteerd door de visitatiecommissie bevat alle onderwerpen en facetten van het Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO (accreditatiekader) inclusief een domeinspecifieke vertaling. De facetten worden wel in een afwijkende volgorde behandeld;
- De visitatiecommissie heeft de beslisregels beschreven in het accreditatiekader adequaat toegepast;
- De gevolgde procedure is in overeenstemming met het toetsingskader voor de werkwijze van de VLIR en VLHORA als evaluatieorgaan of de erkenningsregeling van andere evaluatieorganen.

Inhoudelijke eisen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- Het oordeel van de visitatiecommissie over de kwaliteit van de opleiding is mede gebaseerd op een vergelijking met verwante opleidingen en zo mogelijk internationaal gehanteerde normen voor opleidingen in het relevante domein;
- In het visitatierapport vastgesteld door de visitatiecommissie is voldoende gemotiveerd waarom de opleiding al dan niet aan de criteria van het beoordelingskader (hoofdstuk 2) voldoet zodat voldoende generieke kwaliteitswaarborgen voorhanden zijn. Het visitatierapport behandelt minimaal de zes in het accreditatiekader genoemde onderwerpen, waarbij per onderwerp aan alle facetten aandacht wordt besteed. Voor ieder facet is een oordeel gegeven op de vierpuntsschaal op basis waarvan per onderwerp een oordeel volgt. De oordelen zijn onderbouwd met feiten en analyses. Het visitatierapport wordt afgesloten met een samenvattend oordeel over de opleiding;
- Het visitatierapport geeft inzicht in de kwaliteit van de visitatiecommissie. Het visitatierapport bevat informatie over de omvang en de samenstelling van de visitatiecommissie, en over haar onafhankelijkheid, deskundigheid en gezaghebbendheid.

2 Besluit

betreffende de accreditatie van de Master in het sociaal werk (master) van de Katholieke Universiteit Leuven, de Katholieke Hogeschool Kempen, de Katholieke Hogeschool Zuid-West Vlaanderen, de Katholieke Hogeschool Leuven en EHSAL, Europese Hogeschool Brussel (EHSAL).

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Master in het sociaal werk (master) van de Katholieke Universiteit Leuven, de Katholieke Hogeschool Kempen, de Katholieke Hogeschool Zuid-West Vlaanderen, de Katholieke Hogeschool Leuven en EHSAL, Europese Hogeschool Brussel (EHSAL) goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding zonder afstudeerrichtingen, die te Leuven wordt georganiseerd.

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2009-2010 tot en met het einde van het academiejaar 2016-2017

Den Haag, 24 april 2009

Voor de NVAO,

Guy Aelterman
(vicevoorzitter)

3 Werkwijze en verantwoording

Bij brief van 18 december 2008 heeft de Katholieke Universiteit Leuven bij de NVAO, mede namens de Katholieke Hogeschool Kempen, de Katholieke Hogeschool Zuid-West Vlaanderen, de Katholieke Hogeschool Leuven en EHSAL, Europese Hogeschool Brussel (EHSAL), een accreditatieaanvraag ingediend voor de opleiding Master in het sociaal Werk (master). De aanvraag is ontvangen op 19 december 2009.

Ter ondersteuning van deze aanvraag heeft de Katholieke Universiteit Leuven een rapport bijgevoegd vanwege een evaluatieorgaan: VLIR

De NVAO heeft deze aanvraag beoordeeld aan de hand van het Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen (14 februari 2005), conform de Handleiding accreditatie Vlaamse Gemeenschap (8 mei 2007) en het Reglement tot bepaling van bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en Toets Nieuwe Opleiding ten aanzien van hogeronderwijsopleidingen in de Vlaamse Gemeenschap (14 februari 2005)

3.1 Evaluatieorgaan en visitatiecommissie

Evaluatieorgaan:

Visitatiecommissie:

- Voorzitter: Prof. dr. Jan Willem Duyvendak, hoogleraar algemene sociologie aan de Universiteit van Amsterdam
- Vakdeskundige leden: Prof dr. Jan Steyaert, Lector sociale infrastructuur en technologie aan de Fontys Hogeschool Sociale Studies en Bijzonder Hoogleraar 'Technology and Social Quality' aan de University of Southampton, U.K
- Prof. dr. Pierre Reman, directeur Faculté ouverte de politique économique et sociale, Université Catholique de Louvain
- Onderwijskundig lid: Prof. dr. Wynand Wijnen, hoogleraar Ontwikkeling en Onderzoek van Hoger Onderwijs, Universiteit Maastricht
- Student-lid: Mevr. Katrien D'Hose, student Master sociaal werk, Universiteit Gent

Secretaris: Mevr. Magalie Van Lishout, stafmedewerker kwaliteitszorg verbonden aan het VLIR-secretariaat, trad op als projectleider en secretaris van de commissie. Vanaf 1 juli 2008 werd deze taak overgenomen door dhr. Patrick Van den Bosch.

De Erkeningscommissie heeft bij besluit van 4 februari 2008 en 7 maart 2008 bevestigd dat de samenstelling van deze visitatiecommissie voldoet aan de criteria van onafhankelijkheid die gelden voor de opleidingen van ambtshalve geregistreerde instellingen.

3.2 Werkwijze en visitatiecommissie

Ter voorbereiding van de visitatie werd aan de opleiding gevraagd een uitgebreid zelfevaluatie-rapport op te stellen. De voor de praktische organisatie van de visitatie instaaude Cel Kwaliteitszorg van de VLIR heeft hiervoor een visitatieprotocol ter beschikking gesteld, waarin de verwachtingen t.o.v. de inhoud van het zelfevaluatie-rapport uitgebreid beschreven zijn. Het zelfevaluatie-rapport volgt het accreditatiekader. Naast feitelijke beschrijvingen per onderwerp en per facet van het accreditatiekader wordt aan de opleiding ook gevraagd haar toekomstperspectieven kenbaar te maken en een kritische sterkte-zwakte analyse op te nemen in het zelfevaluatie-rapport. Daarnaast wordt een aantal verplichte bijlagen opgenomen, zoals een beschrijving van het programma, studenten- en personeelstabellen, cursusbeschrijvingen, examenvragen, enz. De commissie ontvangt het zelfevaluatie-rapport een aantal maanden voor het eigenlijke bezoek, waardoor zij voldoende gelegenheid krijgt deze documenten zorgvuldig te bestuderen en het eigenlijke bezoek grondig voor te bereiden. De vakdeskundige commissieleden worden bovendien verzocht een tweetal eindverhandelingen/masterproeven te selecteren uit een lijst van recente eindverhandelingen/masterproeven. De geselecteerde eindverhandelingen/ masterproeven worden eveneens een aantal weken voor het eigenlijke bezoek door de organiserende Cel Kwaliteitszorg van de VLIR aan de commissieleden bezorgd. Elk commissielid heeft bijgevolg twee eindverhandelingen grondig gelezen vooraleer het bezoek aan de opleiding plaatsvindt. De visitatiecommissie hield haar installatievergadering op 8 februari 2008. Op dit moment hadden de commissieleden het visitatieprotocol en de zelfevaluatie-rapporten reeds een aantal maanden in hun bezit. Tijdens deze vergadering werden de commissieleden verder ingelicht over het visitatieproces en hebben zij zich concreet voorbereid op de af te leggen bezoeken. Verder heeft de commissie op deze vergadering een referentiekader geformuleerd. Daarnaast werd het programma voor de bezoeken opgesteld en werd een eerste bespreking gehouden van de zelfevaluatie-rapporten. De tweede bron van informatie wordt gevormd door de gesprekken die de commissie tijdens haar bezoek aan de instelling heeft gevoerd met alle geledingen die zijn betrokken bij het onderwijs. Ook wordt aan de opleiding gevraagd – als een derde bron van informatie – om een veelheid aan documenten ter inzage te leggen ten behoeve van de commissie.

3.3 Domeinspecifiek referentiekader

Voor het beoordelen van het onderwijs in de masteropleidingen sociaal werk gaat de visitatiecommissie uit van een referentiekader. Dit kader is gebaseerd op de doelstellingen, eindtermen en kwaliteitseisen waarover volgens haar consensus bestaat. Naar haar oordeel dienen academische masteropleidingen in sociaal werk aan dit referentiekader te voldoen. Het expliciet formuleren van dit referentiekader is noodzakelijk opdat de commissie aangeeft waarop haar oordelen zijn gebaseerd. Bij het opstellen van het referentiekader heeft de commissie zich gebaseerd op het onderwijskundige referentiekader zoals in Vlaanderen gehanteerd door de Cel Kwaliteitszorg van de VLIR, het Vlaamse Structuurdecreet (2003) en het toetsingskader van het Nederlands-Vlaams Accreditatie Orgaan (NVAO) waarin een aantal minimeisen voor academische opleidingen worden vooropgesteld die zijn gebaseerd op de internationaal aanvaarde Dublin-descriptoren, alsook op veelgenoemde kenmerken van academische opleidingen in sociaal werk. Tevens zijn de in de zelfstudies weergegeven referentiekaders van de te visiteren opleidingen gebruikt, voor zover ze aansluiten bij de hiervoor vermelde documenten. Het referentiekader beschrijft aan welke disciplinespecifieke minimeisen de masteropleidingen dienen te

voldoen, wat de vereiste kwalificaties voor een afgestudeerde in het vakgebied zijn en hoe moet worden gezorgd voor een adequate aansluiting op de arbeidsmarkt. Tevens biedt het referentiekader algemeen onderwijskundige maatstaven waaraan academische opleidingen moeten voldoen. Daarnaast worden algemene eisen gesteld op vlak van de onderwijsorganisatie, het personeelsbeleid, het onderwijzend personeel en de interne kwaliteitszorg.

3.4 Overwegingen NVAO betreffende werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- Het evaluatieorgaan heeft overtuigend aangetoond dat het oordeel in onafhankelijkheid tot stand is gekomen. Uit het onafhankelijkheidsbesluit van de Erkenningscommissie en de onafhankelijkheidsverklaringen van de commissieleden blijkt tevens dat de commissieleden in onafhankelijkheid tot hun oordeel zijn gekomen. De NVAO concludeert dat de visitatie en het beoordelingsproces in volstrekte onafhankelijkheid hebben plaatsgevonden;
- De commissie bestond uit vijf leden inclusief een student. Op basis van de in het rapport beschreven informatie, waar onder cv's, heeft de NVAO vastgesteld dat onderwijsdeskundigheid en deskundigheid in de didactiek, de vakdeskundigheid binnen de discipline en het afnemend veld en relevante deskundigheid op het gebied van internationale ontwikkelingen van de discipline aanwezig waren. De deskundigheid binnen de commissie omvatte voldoende de gehele breedte van de opleiding.

De visitatiecommissie was bijgevolg voldoende deskundig en gezaghebbend om de beoordeling uit te voeren.

De visitatie heeft plaatsgevonden op basis van en in overeenstemming met het visitatieprotocol, zoals voorgelegd bij erkenning of toetsing:

- Het rapport geeft voldoende aan dat het visitatieprotocol effectief werd gevolgd;
- In het rapport verklaart de commissie dat de zelfevaluatie voldoende basis bood en dus voldoende zelfkritisch was;
- Het evaluatieorgaan heeft naar het oordeel van de NVAO overtuigend gegarandeerd dat de commissie adequaat heeft gewerkt;
- De commissie heeft de beschikking gekregen over eerdere visitatierapporten en heeft getoetst of de wijze waarop opleidingen met eerdere aanbevelingen en adviezen zijn omgegaan voldoende is.

De visitatie heeft plaatsgevonden op basis van en in overeenstemming met een domeinspecifiek referentiekader dat voldoet aan de eisen gesteld in de erkenningsregeling/toetsingsregeling en het NVAO kader. Daarbij is aangesloten bij:

- eisen gesteld door (buitenlandse) vakgenoten en de beroepspraktijk aan een opleiding in het domein;
- kaders gehanteerd in eerdere visitatie;
- indien beschikbaar beroepsprofielen;
- referentiekader aangereikt door opleiding, dat voldoende situering geeft van de opleiding in nationaal en/of internationaal verband en met betrekking tot de relevante beroepspraktijk;
- wettelijke eisen voor beschermde beroepen.

Voorts komt de NVAO tot de volgende vaststellingen:

- De werkwijze van de commissie bij de beoordeling van de opleiding Master in het sociaal werk (master) is zorgvuldig en gedegen geweest. De gevolgde werkwijze en procedure, en de geraadpleegde informatiebronnen zijn helder en nauwkeurig geformuleerd en vermeld;
- De commissie heeft haar oordeel opgesteld en onderbouwd in overeenstemming met het visitatieprotocol en heeft de daarbij behorende beslisregels gevolgd. Voor de facetten geldt dat de analyses van de commissie duidelijk en consistent zijn, en ze leiden tot heldere conclusies. Op onderwerpniveau zijn de oordelen over de facetten op een juiste en zorgvuldige wijze afgewogen en neergelegd in heldere conclusies;
- De commissie heeft hiertoe op een zorgvuldige wijze een domeinspecifiek referentiekader vastgesteld;
- Het kwaliteitsoordeel bij de toetsing is mede gebaseerd op een vergelijking met verwante andere opleidingen en internationaal geaccepteerde criteria voor opleidingen in het desbetreffende domein;
- De commissie heeft in haar advies een aantal kritische kanttekeningen opgenomen. De NVAO onderschrijft deze en brengt deze onder de aandacht van de opleiding.
- De visitatiecommissie heeft in het kader van het verbeterperspectief aanbevelingen in het visitatierapport geformuleerd.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de beoordeling van de voorliggende opleiding zorgvuldig en gedegen tot stand is gekomen, en dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd.

4 Opleiding

Beschrijving van de opleiding

- penvoerende instelling: Katholieke Universiteit Leuven
- aard instelling: ambtshalve geregistreerd
- vestiging(en): Leuven
- partnerinstellingen: de Katholieke Hogeschool Kempen, de Katholieke Hogeschool Zuid-West Vlaanderen, de Katholieke Hogeschool Leuven en EHSAL, Europese Hogeschool Brussel (EHSAL)

- graad en de kwalificatie: Master in het sociaal werk
- niveau en oriëntatie: master

- studieomvang: 60 studiepunten

- afstudeerrichtingen: geen
- onderwijstaal: Nederlands
- studiegebied: Politieke en sociale wetenschappen (KUL)
Sociaal-agogisch werk (hogescholen)

- aard van de aanvraag: Accreditatie

5 Beoordeling

De NVAO steunt haar besluitvorming op volgende elementen:

- Het accreditatierapport bevat een beoordeling per onderwerp en per facet¹;
- De NVAO hanteert bij de beoordeling van de onderwerpen de scores 'voldoende' en 'onvoldoende'²;
- Een accreditatiebesluit is positief indien alle samenvattende oordelen over de onderwerpen voldoende zijn. Het eindoordeel spreekt zich niet uit over gradaties in kwaliteit. Dit gebeurt door de visitatiecommissie die in haar rapport een score geeft per facet;
- De NVAO kan per facet volstaan met een verwijzing naar de bevindingen en de overwegingen van het bijhorende visitatierapport, m.a.w. ze kunnen door de NVAO worden overgenomen. Per facet wordt aangegeven of de NVAO de bevindingen en overwegingen van de visitatiecommissie bijtreedt. Indien dat niet het geval is draagt de NVAO een eigenstandige motivering aan³.

¹ Art.7 en 8 van het reglement ' tot bepaling van de bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en toets nieuwe opleiding ten aanzien van opleidingen in de Vlaamse gemeenschap', hierna 'reglement Bestuursbeginselen'

² Accreditatiekader en art. 58&1, eerste lid van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.

³ Art.12 van het reglement Bestuursbeginselen

5.1 Doelstellingen opleiding

Facet 1.1. Niveau en oriëntatie opleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 1.2. Domeinspecifieke eisen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 1: doelstellingen opleidingen:

De commissie vindt dat de doelstellingen van de opleidingen helder en coherent zijn geformuleerd. Uit gesprekken met opleidingsverantwoordelijken begreep zij het dat het heel wat tijd heeft gekost om helderheid te scheppen in de opleidingsdoelstellingen. De commissie meent dat de opleiding daar anno 2008 cum laude in geslaagd is. De algemene en algemene wetenschappelijke doelstellingen die de opleiding als 'learning outcomes' aanduidt, correleren duidelijk met artikel 58 van het Structuurdecreet. De opleiding focust goed op het beheersen van de algemene competenties en algemene wetenschappelijke competenties. De opleiding heeft ambities op het vlak van het bijbrengen van onderzoeksvaardigheden en bereikt een academisch masterniveau. De Leuvense opleiding heeft als expliciet doel bij te dragen aan een academische bovenbouw van het sociaal werk in Vlaanderen en lijkt hierin te slagen. De doelstellingen zijn eveneens gericht op het bijbrengen van een gevorderd begrip in de wetenschappelijkdisciplinaire kennis rond het sociaal werk en daarbij behorende hulpwetenschappen. De commissie schat de maatschappelijke relevantie van de opleiding hoog in en hoopt dat de financiële randvoorwaarden aanwezig zijn om het voortbestaan van de masteropleiding te garanderen mits het profiel van de opleiding ook weerspiegeld wordt in expertise van het onderwijzend personeel. Naar potentiële studenten en het werkveld toe kan de zogenaamde pr van de opleiding nog beter. Om het werkveld – en dus ook potentiële werkstudenten – beter bekend te maken met de competenties van de afgestudeerde Master in het sociaal werk beveelt de commissie concreet aan om de handen in elkaar te slaan met de andere masteropleidingen in het sociaal werk in Vlaanderen. Uit het zelfevaluatie rapport en gesprekken met de opleidingsverantwoordelijken blijkt dat de Leuvense masteropleiding het accent wil leggen op de wisselwerking tussen sociaal werk en sociaal beleid in metaperspectief.

De domeinspecifieke doelstellingen worden als speerpunten binnen de opleiding beschouwd en ook zo benoemd. De commissie waardeert het onderscheidende profiel ten aanzien van de andere Vlaamse masteropleidingen in het sociaal werk. Op Vlaams niveau vergelijkt de opleiding zich met de Antwerpse Master in het sociaal werk gegeven de sociaal-wetenschappelijke benadering van beide opleidingen en verwijst zij in dit kader naar het gezamenlijke mission statement. Internationaal trekt de opleiding de vergelijking met de gelijknamige opleiding aan de Penn University, US en de verschillende departementen 'Social Policy and Social Work' in Groot-Brittannië, tenminste de departementen die aan verdiepende theorievorming doen. Volgens de commissie zijn de doelstellingen goed afgestemd op de eisen van buitenlandse vakgenoten en de wensen van het beoogde beroepenveld. De opleiding organiseerde met deze laatste categorie enkele rondetafelgesprekken. Hieraan moet worden toegevoegd dat de mate van feitelijk

contact met het werkveld weinig intensief is en actiever moet worden ingevuld mogelijks via de heroprichting van een externe adviesgroep of werkveldcommissie.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp Doelstellingen opleiding.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Doelstellingen opleiding als **voldoende**.

5.2 Programma

Facet 2.1. Eisen professionele / academische gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.2. Relatie tussen doelstelling en programma

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.3. Samenhang programma

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.4. Studielast

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.5 *Studietijd* in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.5. Toelatingsvoorwaarden

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.9 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.6. Studieomvang

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.4 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.7 Afstemming tussen vormgeving en inhoud

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.6 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.8 Beoordeling en toetsing

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.7 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.9. Masterproef

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.8 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 2: programma:

Het programma is zeer zeker interessant, maar de domeinspecifieke invulling ervan is beperkt. De relatie tussen sociaal beleid en sociaal werk, en de relevantie van deze relatie, worden wel als uitgangspunt genoemd in de doelstellingen maar zijn niet helemaal uitgewerkt op het niveau van de opleidingsonderdelen. Daar waar de master domeinspecifiek wordt ingevuld, vindt de commissie dat het sociaal-cultureel werk en het opbouwwerk te weinig aandacht krijgt. Welzijnswerk en individuele hulpverlening komen dan weer wel expliciet aan bod in de programmaonderdelen.

Het curriculum concretiseert in voldoende mate de academische eindkwalificaties van de opleiding maar er kan volgens de commissie nog beter tegemoet worden gekomen aan de domeinspecifieke eisen van het sociaal werk in zowel het schakel- als masterprogramma. De commissie is positief over het feit dat het pakket methodologie in het programma is toegenomen met het oog op de versterking van de masterproef. Op die manier sluit het programma beter aan bij de onderzoeksdoelen van de opleiding. Het toegenomen belang van methodologie ging jammer genoeg evenwel ten koste van het opleidingsonderdeel Economie. De internationalisering is beperkt ontwikkeld. De opleiding doet aan 'internationalisation @ home' door in het schakel- en masterprogramma de studenten in contact te brengen met buitenlandse literatuur.

Studenten getuigen dat er een grote kennisontwikkeling in het programma plaatsvindt. De commissie betwist dit allerminst, maar meent dat de domeinspecifieke kennisontwikkeling omtrent het sociaal werk onvoldoende geëxpliciteerd is in het programma.

Recente (internationale) ontwikkelingen in het wetenschapsgebied komen aan bod, maar wat te beperkt. Dit wordt onder meer weerspiegeld in het beperkt gebruik van internationale literatuur. De commissie vernam dat studenten in het seminarie hun onderzoeksvaardigheden ontwikkelen en deze leren toepassen op de praktijk. Verder werd het methodologische luik, meer bepaald de kwantitatieve methoden, aangesterkt in het programma om de onderzoeksvaardigheden van studenten te verhogen. De commissie acht dit positief, maar hoopt wel dat deze programmawijziging de kwalitatieve methoden niet doet ondersneeuwen. De onderzoeksgebondenheid van het programma, die weliswaar voldoende is, zou volgens de commissie verder kunnen worden verstevigd door een meer geprofileerd eigen onderzoeksprogramma.

Voor de aansluiting van het programma bij de actuele beroepspraktijk is interactie met het werkveld en de hogescholen van primordiaal belang. De relatie met het werkveld is beperkt: er lijkt geen structureel overleg met het werkveld te zijn, er zijn enkel een paar rondetafelgesprekken geweest maar die dateren al van enkele jaren geleden. De betrokkenheid van de hogescholen bij de uitvoering en verdere ontwikkeling van deze master lijkt, zoals eerder aangehaald, eerder af dan toe te nemen. Eerder waren docenten van de hogescholen betrokken bij het schakeljaar en de begeleiding van de masterproeven. Dat gebeurt nu niet meer, en voelt als een gemiste kans.

De commissie vindt dat het masterprogramma en het schakelprogramma in het algemeen logisch en sequentieel zijn opgebouwd.

Uit de bevraging komt naar voor dat het programma goed studeerbaar is, behoudens voor sommige werkstudenten.

De commissie beoordeelt het facet de toelatingsvoorwaarden als voldoende. De meeste instromers hebben de professionele bacheloropleiding in het Sociaal werk aan de Katholieke Hogeschool Leuven achter de rug. Er zijn ook studenten die een diploma behaalden aan een andere geassocieerde hogeschool. Een kleine minderheid heeft gestudeerd aan een niet-geassocieerde hogeschool zoals de Karel de Grote-Hogeschool. De commissie waardeert het dat deze laatste groep ook zijn weg vindt naar de Leuvense opleiding. Toch is de commissie niet helemaal overtuigd van de beperking van de instroom voor de master tot exclusief professionele bachelors in het Sociaal werk (en dus geen studenten met diploma's van andere aanverwante professionele bachelors of academische bachelors toegang geeft) omdat verschillende instroomprofielen een verrijking voor de studenten kunnen inhouden. De commissie meent dat met een enigszins aangepast schakelprogramma voor studenten zonder een bachelordiploma in het Sociaal werk, een bredere instroom toch gecombineerd kan blijven met de focus op sociaal werk.

In het algemeen is het schakelprogramma een degelijke voorbereiding op het masterprogramma dat in de lijn van het voortraject liggende beginkwalificaties voorop stelt. De K.U.Leuven heeft gekozen voor een onderwijsconcept, dat van toepassing is voor de universiteit als geheel: begeleide zelfstudie. Dit impliceert dat studenten verantwoordelijk zijn voor het eigen leren. De docent is verantwoordelijk voor het bepalen van specifieke doelstellingen, de uitwerking van een evaluatiesysteem en de uitbouw van een leeromgeving waarbij deze drie elementen op elkaar worden afgestemd. De commissie is tevreden over het onderwijsconcept en meent dat het in lijn is met de geformuleerde doelstellingen. In de masteropleiding worden verschillende examenvormen gebruikt die zijn afgestemd op toetsing of leerdoelen zijn bereikt. De meerderheid van de examens is mondeling, omdat daarbij vaardigheden kunnen worden getoetst die schriftelijk moeilijk na te gaan zijn. Schriftelijke examens worden enkel georganiseerd voor de opleidingsonderdelen waar de studenten aansluiten bij een andere grotere studentengroep. Verder worden ook 'open-boek' examens georganiseerd en worden studenten ook geëvalueerd aan de hand van papers die ze schrijven. De commissie waardeert dat werkstudenten voor een aantal opleidingsonderdelen een alternatieve examenvorm kunnen aanvragen, zoals bijvoorbeeld het indienen van een paper in plaats het afleggen van een mondeling examen. De commissie heeft examenvragen ingekeken en vindt het niveau ervan academisch.

De commissie is onder de indruk van de kwaliteit van de masterproeven die ze heeft gelezen. De werken geven blijk van zelfstandig probleemoplossend vermogen, analytisch denken, kritische houding en onderzoeksvaardigheid. De commissie komt in het algemeen ook tot een vergelijkbare quotering van de resultaten. De begeleiding van de masterproeven laat een heel divers beeld zien waarbij de ene promotor en/of assessor erg bereikbaar en responsief is en de andere niet. Bovendien gebeurt de begeleiding voornamelijk op individuele basis. Het zou, zeker gezien de onderwerpkeuze grotendeels bepaald wordt door de door docenten opgegeven themalijsten, voor de hand liggen om de begeleiding ook meer een groeps karakter te geven en gebruik te maken van 'peer review' waarbij een docent verschillende studenten collectief begeleidt. Daar wordt wel melding van gemaakt, maar het is nog geen courante praktijk.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp Programma en vraagt aandacht van de opleiding voor de kritische opmerkingen die de commissie maakt bij dit onderwerp.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Programma als **voldoende**

5.3 Inzet personeel

Facet 3.1. Eisen professionele/academische gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.2 in het visitatierapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 3.2. Kwantiteit personeel

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.3 in het visitatierapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 3.3. Kwaliteit personeel

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.1 in het visitatierapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 3: inzet personeel:

De kwaliteit van het personeel is zonder meer goed. Voor het academisch personeel zijn er veel mogelijkheden tot onderwijsprofessionalisering vanuit centrale diensten die op de waardering van de commissie kunnen rekenen. Uit de goede kwaliteit van het personeel is evenwel geen garantie gegeven dat hun inbreng in de Master sociaal werk ook de kwaliteit van die opleiding voldoende in beeld brengt. De mate waarin het personeel vanuit hun eigen expertise de brug slaan naar sociaal werk verschilt van docent tot docent. Er wordt vanuit de master relatief weinig gedaan om daarop aan te sturen. De commissie is er voorstander van dat de middelen van de opleiding worden aangewend om gekwalificeerde personen gedeeltelijk aan te stellen aan de hogeschool en aan de universiteit hetgeen nu niet echt het geval is. Verder is er onduidelijkheid bij de opleiding over hoe omgegaan zal worden met het emeritaat van twee voor de opleiding in het sociaal werk belangrijke hoogleraren. De informatie die de commissie hierover kreeg sprak elkaar tegen.

De commissie heeft de cv's, de lijsten van publicaties en lopende onderzoeken binnen het departement ingekeken en is onder de indruk van de onderzoeksdeskundigheid van het academisch personeel – dat zich voornamelijk situeert binnen de sociologiestaf. De commissie verwijst naar het beleids- en praktijkonderzoek dat wordt uitgevoerd aan het Centrum voor Sociologisch Onderzoek, het Hoger Instituut voor de Arbeid en het LUCAS. De waaier aan specialisaties binnen de aan sociaal werk gelieerde Departement Sociologie is groot. Wat de commissie tot een voldoende doet besluiten voor dit facet is dat er in feite weinig personeel bij de master betrokken is dat zijn hoofdtaak of voornaamste aandachtsgebied binnen het specifieke domein van sociaal werk heeft, behoudens een aantal docenten met een kleine deeltijdaanstelling. De uitzondering hierop vormt de nieuwe

praktijkassistent. Eén doctor-assistent heeft weliswaar een doctoraat gemaakt dat zich situeert in het vakgebied sociaal werk, maar op het ogenblik van de visitatie was er geen enkel lopend doctoraat in het sociaal werk. Omwille van deze redenen komt het sociaal werk-karakter van de opleiding te weinig tot uiting, krijgt het te weinig bezieling. De commissie stelt dat er in cijfers voldoende personeel verbonden is aan de Master in het sociaal werk. De verhouding tussen het aantal docenten met een significante betrokkenheid bij de master en het aantal docenten met een beperkte inbreng lijkt een gezonde verhouding te zijn. Qua expertise met als zwaartepunt het sociaal werk is de commissie van mening dat de opleiding te weinig gedragen wordt.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp Inzet personeel.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Inzet personeel als **voldoende**

5.4 Voorzieningen

Facet 4.1. Materiële voorzieningen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.1 in het visitatierapport. De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 4.2. Studiebegeleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.2 in het visitatierapport. De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 4: voorzieningen:

De commissie beoordeelt de materiële voorzieningen waarover de opleiding kan beschikken als goed. De commissie heeft een bezoek gebracht aan de onderwijsruimten, de computerfaciliteiten en de facultaire bibliotheek en was positief over de materiële voorzieningen. De faculteit levert veel inspanningen om de gebouwen te moderniseren. De onderwijsruimten zijn uitgerust met moderne projectiemiddelen en zijn bovendien erg toegankelijk. Ook studenten hadden geen kritiek op de onderwijsruimten. De commissie vindt dat het totale aanbod van boeken en tijdschriften met inbegrip van de elektronische tijdschriften in de facultaire bibliotheek actueel en relevant is voor het sociaal werk. De commissie beoordeelt de studiebegeleiding in al haar facetten als voldoende. De commissie vindt de studiebegeleiding in globo in orde. Wel meent zij op basis van gesprekken met studenten en afgestudeerden dat de informatie over de opleiding naar potentiële studenten toe nog kan verbeteren. Op basis van gesprekken met studiebegeleiders leert de commissie dat er weinig werkstudenten uit de opleiding het advies inwinnen bij de Dienst Studieadvies. De keren dat de dienst wel wordt benaderd, gaat het veelal om enkele studenten uit het schakelprogramma die vragen hebben rond studiemethoden en hoe leerstof te verwerken in een academische opleiding. Op opleidingsniveau wil de commissie haar appreciatie voor de inzet van de praktijkassistent onderstrepen voor de begeleiding die deze geeft. Toch is het een gemiste kans voor de

studenten in de opleiding dat de begeleidende input van hogeschooldocenten die gedurende de drie eerste jaren was voorzien, werd teruggeschroefd. De commissie had graag gezien dat de opleiding deze banden weer aanhaalde. Voor wat betreft de masteropleiding vernam de commissie dat er grote verschillen bestaan in de intensiteit van de begeleiding. Zoals eerder vermeld in dit rapport varieert ook de begeleiding van de masterproef. Studenten kunnen meer algemeen tijdens evaluatiemomenten wel feedback vragen en krijgen, maar het verstrekken van feedback gebeurt weinig systematisch.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp Voorzieningen.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Voorzieningen als **voldoende**

5.5 Interne kwaliteitszorg

Facet 5.1. Evaluatie resultaten

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 5.2. Maatregelen tot verbetering

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 5.3. Betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 5: interne kwaliteitszorg:

De commissie beoordeelt het facet evaluatie van de resultaten van de opleiding als goed. De opleiding wordt periodiek en nauwgezet geëvalueerd aan de hand van enquêtes en groepsgesprekken, en dit op het niveau van de opleidingsonderdelen en op programmaniveau. Indien evaluaties tekorten aantonen, zijn er in het systeem procedures ingebouwd die de vastgestelde problemen moeten remediëren. De opleiding is flexibel en reageert meteen op imperfecties in het schakel- of masterprogramma die tot uiting komen via de evaluaties. De responsgraad van deze bevragingen over het schakelprogramma en het masterprogramma bedraagt momenteel respectievelijk 40 en 27%. Op centraal niveau worden inspanningen geleverd om de deelname van studenten aan de bevragingen te verhogen. Het zelfevaluatie rapport van de opleidingen is niet erg kritisch maar eerder een beschrijvend document. Een sterkte/zwakte analyse komt weinig naar voren en een verbeterplan dat verder gaat dan het eerstvolgende academiejaar, ontbreekt. De gesprekken waren constructief, de gesprekspartners erg coöperatief, en vormden een goede aanvulling bij het zelfevaluatie rapport.

De Master in het sociaal werk is een recent opgestarte opleiding en werd voor de eerste keer gevisiteerd. De opleidingsverantwoordelijken konden dus logischerwijze geen

verbetermaatregelen treffen aan de hand van een vorig visitatierapport. De opleiding heeft wel verbetermaatregelen genomen naar aanleiding van de zelfevaluatie enerzijds en docenten- en studentenevaluaties anderzijds. De veranderingen vonden plaats zowel in het curriculum als in de organisatie van het onderwijs.

Medewerkers en studenten zijn voldoende betrokken bij de interne kwaliteitszorg van de masteropleiding in het sociaal werk. Beide groepen herkennen zichzelf overigens in het zelfevaluatiebericht van de opleiding en konden feedback geven op het conceptrapport. De betrokkenheid van de afgestudeerden is momenteel nog incidenteel. Alumni werden bevraagd in het kader van de externe evaluatie. De commissie meent dat binnen de weliswaar nog jonge opleiding in het sociaal werk het moment is gekomen om een op sociaal werk toegesneden alumniwerking uit te bouwen omdat dit onder meer inzicht verschaft in het beroepenveld. Ook de betrokkenheid van het werkveld is nog erg incidenteel. Enkele rondetafelgesprekken met het werkveld hebben plaatsgevonden. Het zelfevaluatiebericht en de vergaderverslagen die ter inzage van de commissie lagen tijdens het bezoek zijn hierover evenwel erg karig met informatie. Deze initiatieven zijn op zich waardevol maar zouden verder moeten worden gestructureerd zodat op regelmatige basis afgestudeerden en het werkveld hun stem kunnen laten horen. De commissie is in deze voorstander van de oprichting van een externe adviesgroep of werkveldcommissie die op regelmatige basis bijeenkomt.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp Interne kwaliteitszorg.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Interne kwaliteitszorg als **voldoende**

5.6 Resultaten

Facet 6.1. Gerealiseerd niveau

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 6.2. Onderwijsrendement

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 6: resultaten:

De commissie beoordeelt het gerealiseerd niveau van de opleiding als goed. De commissie is onder de indruk van het niveau van de steekproef van masterproeven die zij heeft gelezen. De werken getuigen van academische diepgang en bevatten kwaliteitsvol empirisch onderzoek. In de meeste gevallen geraakt de masterproef echter niet op tijd klaar en wordt een voltijds traject van het masterprogramma op ongeveer 1,5 jaar doorlopen in plaats van op één jaar. De examenvragen weerspiegelen in zowat alle opleidingsonderdelen het academische niveau van de opleiding. De kritische bemerking dat de opleiding minder focust op het uitvoeren van onderzoek wordt vanaf heden gecounterd

door de toename van het methodologiepakket in het programma. Voorts zijn de afgestudeerden erg tevreden over de opleiding.

De commissie beoordeelt het onderwijsrendement van de opleiding als voldoende. De opleidingsverantwoordelijken hebben geen expliciete streefcijfers geformuleerd, maar beogen een selectieeffect in het schakeljaar. Zij schijnen hier redelijk in te slagen aangezien gemiddeld genomen iets minder dan viervijfde van de masterstudenten slaagt. Het valt de commissie wel op dat de gemiddelde doorlooptijd voor de opleiding erg lang is. De commissie vraagt de opleiding om de redenen van studie-uitval blijvend te analyseren.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp Resultaten.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Resultaten als **voldoende**

6 Oordelen visitatiecommissie

De onderstaande tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie uit hoofdstuk 5 weer.

Onderwerp	oordeel	facet	oordeel
1 Doelstellingen	V	1.1 niveau en oriëntatie	G
		1.2 domeinspecifiek referentiekader	G
2 Programma	V	2.1 eisen gerichtheid	V
		2.2 relatie doelstellingen - programma	V
		2.3 samenhang programma	G
		2.4 studielast	V
		2.5 toelatingsvoorwaarden	V
		2.6 studieomvang	OK
		2.7 afstemming tussen vormgeving en inhoud	G
		2.8 beoordeling en toetsing	V
		2.9 masterproef	G
3 Inzet personeel	V	3.1 eisen gerichtheid	V
		3.2 kwantiteit	G
		3.3 kwaliteit	G
4 Voorzieningen	V	4.1 materiële voorzieningen	G
		4.2 studiebegeleiding	V
5 Interne kwaliteitszorg	V	5.1 evaluatie resultaten	G
		5.2 maatregelen tot verbetering	V
		5.3 betrokkenheid	V
6 Resultaten	V	6.1 gerealiseerd niveau	G
		6.2 onderwijsrendement	V

Eindoordeel van de visitatiecommissie: positief

7 Oordelen NVAO

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het oordeel van de NVAO weer.

Onderwerp	oordeel
1 Doelstellingen	Voldoende
2 Programma	Voldoende
3 Inzet personeel	Voldoende
4 Voorzieningen	Voldoende
5 Interne kwaliteitszorg	Voldoende
6 Resultaten	Voldoende

Eindoordeel van de NVAO: positief

8 Opmerkingen en bezwaren van instelling

Conform de bepalingen vermeld in de handleiding accreditatie kan een instelling opmerkingen en bezwaren formuleren op het ontwerp van accreditatierapport.

De instelling heeft opmerkingen en/of bezwaren geformuleerd op het ontwerp van accreditatierapport.

Het accreditatierapport is tot stand gekomen op basis van een externe beoordeling van de opleiding Master in het sociaal werk (master) van de Katholieke Universiteit Leuven, de Katholieke Hogeschool Kempen, de Katholieke Hogeschool Zuid-West Vlaanderen, de Katholieke Hogeschool Leuven en EHSAL, Europese Hogeschool Brussel (EHSAL), uitgevoerd door de VLIR.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)
Parkstraat 28
Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG
T 31 70 312 23 30
F 31 70 312 23 01
E info@nvao.net
W www.nvao.net

Aanvraagnummer #3391

De accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2009-2010 tot het einde van academiejaar 2016-2017.